سرمقاله

توافق هسته‌ای مرده است؟

ادامه از صفحه ۱

ـ همین پیشنهادها پس از ۶ ماه به مبنایی برای تصمیم‌گیری‌های جدید در واشنگتن تبدیل شده است. اما مالی، بلینکن و سالیوان این روزها با احتیاط زیاد این خط‌مشی را مورد پیگیری قرار می‌دهند؛ چراکه معترف هستند که راه‌های بدیل برای برجام بر هزینه و نامناسب هستند و در شرایطی که بازار انرژی در جهان به‌دلیل جنگ اوکراین متلاطم است، حال اقتصاد ایالات متحده چندان خوش نیست و افکار عمومی در ایالات متحده گرفتار فوبیای عمیق نسبت به مداخلات در خاورمیانه است و هرگونه تصاعد بحران در منطقه می‌تواند دموکرات‌ها را در آستانه انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره در نوامبر به زیر بکشد. پس همزمان با هر گام تدریجی که در مسیر اعمال فشار برداشته می‌شود، کانال‌های دیپلماتیک نیز فعال می‌شود. به‌طور نمونه قبل از صدور قطعنامه در آژانس، بایدن به ایران نامه می‌نویسد و گوشزد می‌کند که لحن قطعنامه ملایم است و حتی همین روند پس از تحریم ۲ فرد و ۹ شرکت در امارات و هنگ‌کنگ نیز مورد پیگیری قرار می‌گیرد و این بار به‌واسطه اروپا این پیام به تهران مخابره می‌شود که این تحریم‌ها مغایر برجام است و به معنی احیای آن تحریم‌ها نیز لغو خواهد شد. در واقع بایدن در تلاش است ضمن اعمال فشار به مدیریت بحران نیز دست بزند تا دامهای مذاکرات همچنان باز باقی بماند. به نظر می‌رسد در این چارچوب، احتمالا طی هفته های آتی بخشی از درآمدهای نفتی ایران نیز مورد هدف قرار خواهد گرفت؛ با این حال این هدف‌گیری آن چنان پرشدت نخواهد بود که موجبات تصاعد بحران منطقه‌ای را فراهم کند. اما اجرای کیجارد و مریز پیشنهادهای نفیو و طباطبایی تا بُعد تداوم نخواهد یافت. مشاوران بایدن احتمالا برای اجرای محتاطانه سیاست‌های پیشنهادی تیم قبلی در وزارت خارجه آمریکا ضرب‌الاجلی در نظر گرفته‌اند (حداقل تا پایان ماه ژوئیه و حداکثر تا پایان سپتامبر) از این مقطع زمانی احتمالا برای ایالات متحده برجام فواید خود را از دست خواهد داد و اعمال سیاست فشار، قوت بیشتری خواهد یافت تا توافق جدیدی با تهران به لجام برسد. (احتمالا توافق موقت) در این برهه زمانی دولت بایدن احتمالا دقیقا پای در مسیری خواهد گذاشت که پیش از این ترامپ آن را آزموده بود؛ اما با دو هدف‌گذاری متفاوت. اگر دولت پیشین آمریکا کمپین فشار حداکثری را آغاز کرد تا به تصور خود به یک معامله همه‌جانبه و دربرگیرنده همه موضوعات از هسته‌ای تا نقش منطقه‌ای با تهران دست یابد، فشار حداکثری شماره دوم به توافق جدید هسته‌ای و جایگزین برجام محدود خواهد شد. (این سیاست احتمالا از پایین در دستور کار دولت بایدن قرار خواهد گرفت) دولت بایدن در این مسیر به‌طور قطع از ماه زوئیه به دنبال مقدمه‌چینی خواهد بود؛ وی‌کی از دستورکارهای سفر ماه آینده بایدن به اسرائیل و عربستان همین مساله خواهد بود. احتمالا در تل‌آویو و جده تصمیمات مهمی در همین جهت اتخاذ می‌شود. اما ایران در مقابل چه خواهد کرد؟ سیاست ایران حداقل در طول ۶ ماه گذشته بر اهرم‌سازی از برنامه هسته‌ای برای کسب امتیازات در مذاکرات استوار بوده است. به همین دلیل روند غنی‌سازی اورانیوم ۶۰ و ۲۰ درصدی به‌صورت مستمر اما با فراز و فرودهایی تداوم یافته است. هدف از این سیاست، تبدیل کشور به یک بازیگر در آستانه هسته‌ای بدون برداشتن گام آخر یعنی غنی‌سازی ۹۰ درصدی بوده است. اما با این همه تکیه صرف بر این سیاست فاقد مطلوبیت‌های لازم است. به عبارت دیگر ایران در حالی که به اهرم‌سازی و اعمال فشار می‌پردازد، باید روزنه‌های دیپلماسی را نیز باز نگه دارد. در واقع جمهوری اسلامی در حالی که نباید خود را مشتاق و شیفته توافق هسته‌ای نشان دهد، در عین حال ضروری است به‌طور ضمنی سیگنال‌هایی نیز مبنی بر علاقه‌مندی برای نیل به توافق پایدار ارسال کند. اما چگونه؟ کار بسیار ظریف و پیچیده‌ای است. به‌طور مثال، یکی از همین سیگنال‌ها را می‌توان در گزارش ۳۰ صفحه مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مشاهده کرد. در این گزارش تصریح شده است که ایران به جای انباشت ذخایر اورانیوم ۶۰ و ۲۰ درصدی یا غنی‌سازی بیشتر در سطح مورد نیاز برای ساخت بمب، بخش عمده‌ای از این ذخایر را به صفحه‌های سوخت تبدیل کرده است. (۳۸ کیلوگرم اورانیوم با غنای ۶۰ درصد و ۲۰۹ کیلوگرم اورانیوم با غنای ۲۰ درصد). معنای روشن چنین اقدامی برای آمریکا و شرکایش این است که ایران قصد و عزم فوری برای غنی‌سازی در حد یک برنامه هسته‌ای تسلیحاتی ندارد. با این حال با آغاز کیجارد و مریز سیاست اعمال فشار از جانب واشنگتن، ایران شروع به اهرم‌سازی‌های بیشتر برای خود در حوزه دیپلماتیک کرده است. به‌طور مثال تهران پس از صدور قطعنامه شورای حکام ۲۷ دوربین فراپادمانی آژانس را خاموش کرد اما با این همه مانع از فعالیت ۴۰ دوربین دیگر نشد. چنین اقدامی دو معنای همزمان را به طرف مقابل منتقل می‌کند. اول اینکه ایران اهرم جدید و حیاتی برای خود تدارک دیده است. علت چنین مدعایی نیز به کارگرهای دوربین‌های آژانس بازمی‌گردد. ۲۷ دوربین خاموش‌شده عمدتا وظیفه نظارت و رصد فعالیت‌های ایران در حوزه ساخت قطعات سانتریفیوژ و روند تحقیق و توسعه را برعهده دارند. حال آنکه ۴۰ دوربین دیگر بر فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم متمرکز هستند. با علم به همین تفاوت‌های تکنیکی است که می‌توان ارزش اهرم‌سازی جدید ایران را درک کرد. این دوربین‌ها برای غرب و آژانس بسیار حیاتی هستند و شاید حاضر باشند بابت راندنازی دوباره آنها وارد فرایند بدهـ‌بستان شوند. پس در اینجا ایران ضمن اهرم‌سازی روزنه دیپلماسی را نیز همچنان باز نگه داشت. ایران در عین حال و در راستای همین پروسه اخیرا آغاز به ساخت تاسیسات هسته‌ای جدید در منطقه‌ای کوهستانی در جنوب نطنز کرده است (فردوی دوم) این تاسیسات به ایران امکان آن را خواهد داد که در سال‌های آینده به برنامه غنی‌سازی خود وسعت و سرعت بیشتری ببخشد. پس در اینجا نیز هدف اهرم‌سازی و فشار بیشتر بر دولت بایدن برای اعطای امتیازات ضروری در حوزه اقتصاد و سیاست است. (سیاستی که در ظاهر بی‌میلی به توافق را نشان می‌دهد؛ ولی در باطن و به‌طور ضمنی تمایل به توافق را در خود پنهان کرده است) سیاست قدم برداشتن در میانه توافق و عدم توافق نیز می‌تواند تا پایان تابستان ادامه پیدا کند و شاید در نقطه‌ای با سیاست کیجارد و مریز واشنگتن در اعمال فشار همراه شود که ما آن را نقطه تعادلی یا همان توافق می‌خوانیم. اما با تشدید فشار ایالات متحده، ایران نیز متقابلا ناچار خواهد بود یک گام به جلو بردارد و این گام می‌تواند انباشت ذخایر اورانیوم غنی‌شده و توقف تبدیل آن به صفحات سوخت باشد یا آغاز غنی‌سازی ۹۰ درصدی. البته ایران می‌تواند سناریوی دیگری را نیز در نظر بگیرد و آن انگشت گذاشتن بر نگرانی آمریکا و پرهیز این کشور از تصاعد بحران در محیط منطقه‌ای است. به عبارت دیگر ایران شاید ترجیح دهد به جای انتخاب میدان هسته‌ای برای نشان دادن واکنش به فشار حداکثری شماره دوم از پایین، حوزه منطقه‌ای را برگزیند و به‌صورت مدیریت‌شده و هدفمند از اهرم‌های خود برای تصاعد قاعده‌مند بحران استفاده کند تا نشان دهد بازگشت کاخ سفید به این سیاست بدون هزینه نخواهد بود. فراموش نکنیم که ستون‌های دفاعی ایران را موشک‌های بالستیک، کروز و پهپادها تشکیل می‌دهند و از همین رو ضرورت حفاظت از این پایه‌های امنیت ملی، ممکن است کشور را به این سو سوق دهد که به جای پاسخ در میدان هسته‌ای از شبکه بازدارندگی منطقه‌ای بهره ببرد. با این همه و با وجود همه احتیاط‌های دو جانبه به نظر می‌رسد زمان تصاعد بحران میان تهران و واشنگتن در پایین‌ترین فراخوانده رسیده؛ مگر اینکه طرفین تا ماه سپتامبر درباره احیای برجام به شانس پایین‌تر یا توافق جایگزین با بخت بیشتر به نقطه تعادلی دست یابند.

هادی خسروشاهین
Alborz.payam@gmail.com

در جلسه کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی استان تأکید شد:

تکمیل نمایشگاه دائمی البرز طبق زمانبندی

نماینده عالی دولت در البرز بر ضرورت اعلام زمانبندی دقیق بهره برداری از نمایشگاه دائمی بین المللی استان تاکید کرد.

به گزارش پیام آشنا: مجتبی عبداللهی در جلسه کارگروه توسعه صادرات غیرنفتی استان که در سالن جلسات حوزه استاندار برگزار شد، گفت: اکنون طبق گفته متولیان امر، پروژه نمایشگاه دائمی استان ۸۰ درصد پیشرفت دارد.

وی ادامه داد: ضرورت دارد که شرکت احداث نمایشگاه بین المللی نسبت به اعلام زمان دقیق بهره برداری از پروژه اقدام کند.

عبداللهی گفت: باید مدیران مربوطه در این راستا همراهی لازم را داشته باشند تا بتوانیم در آینده نزدیک از ظرفیت نمایشگاه جهت معرفی تولیدات استان استفاده کنیم.

وی افزود: در خصوص ایجاد پایانه صادراتی استان باید هر چه سریع تر جلمایی صورت گیرد و بهتر است که این امکان در کنار نمایشگاه دائمی راه‌اندازی شود.

استاندار البرز با تاکید بر اینکه باید در راستای تسریع در تحقق برنامه های توسعه ای استان همیت و اراده تشکیلاتی تقویت شود، گفت: البرز می تواند در تمامی حوزه ها صادراتی قوی و اثرگذار داشته باشد.

شهردار فردیس بر کنار شد

اعضای شورای اسلامی شهر فردیس استان البرز دیروز در نشستی به اتفاق آرا، محمدرضا آژیر شهردار این شهر را از سمت خود برکنار کردند.

به گزارش پیام آشنا: سخنگوی شورای اسلامی فردیس گفت: چندی پیش نامه ای از فرمانداری فردیس مبنی بر عدم احراز سکونت شهردار فردیس در این شهر دریافت کردیم که براین اساس برای برکناری شهردار تصمیم گیری شد.

بهنام فخری افزود: اعضای شورای اسلامی شهر فردیس نیز با اکثریت آرا حسین عاشوری مدیرعامل سازمان آتش نشانی فردیس را به عنوان سرپرست شهرداری این شهر انتخاب کردند.

وی گفت: به زودی روند قانونی انتخاب شهردار جدید فردیس توسط اعضای شورای اسلامی این شهر طی خواهد شد.

مدیر کل مدیریت بحران استانداری البرز گفت: تمرین امداد و نجات در حوادث سقوط تخته سنگ ها در ارتفاعات جاده کرج - چالوس محدوده

مدیریت بحران البرز خبر داد:

برگزاری مانور امداد و نجات در حوادث سقوط تخته سنگ

سنگ ها در محورهای ارتباطی کرج - چالوس و آزاد راه تهران - شمال دیروز در البرز برگزار شد.

به گزارش پیام آشنا: محمد رضا فلاح نژاد افزود: در اجرای این مانور، تخته سنگ ها از ارتفاعات جاده کرج - چالوس محدوده کرج به کندوان در تونل شماره ۹(کسیل) به جاده پرتاب شد و آمادگی نیروهای امدادی از جمله اورژانس و هلال احمر برای نجات حادثه دیدگان مورد ارزیابی قرار گرفت.

وی ادامه داد: در آزاد راه تهران - شمال نیز در منطقه آزادبر تونل احداثی شماره ۳۶ نیز این تمرین برگزار شد.

فلاح نژاد گفت: همزمان با این مانور، هواشناسی نیز هشدار سیل و پیش بینی مکرر آلایندهٔ هوا را داشت.

مدیر کل مدیریت بحران استانداری البرز گفت: مانور مذکور در سطح کشوری با مشارکت اداره کل راه و شهرسازی، راهداری و اداره کل هواشناسی استان البرز برگزار شد.

بغدادی مطرح کرد:

سهم ۶۰ درصدی نظرآباد از سطح زیر کشت گندم البرز

سرپرست فرمانداری نظرآباد گفت: امسال سطح زیرکشت تولید گندم شهرستان نظرآباد پنج هزار و ۱۷۰ هکتار بوده که ۶۰ درصد از کشت گندم استان البرز را شامل می شود.

به گزارش پیام آشنا: حسین بغدادی افزود: پیش بینی می شود امسال بیش از ۲۵ هزار تن گندم در نظرآباد برداشت شود.

وی در خصوص چگونگی خرید گندم در نظرآباد گفت: در مجموع یک مرکز خرید گندم در شهرآباد وجود دارد که باتوجه به مقدار تولید شهرستان در تلاش هستیم تعداد مراکز خرید را افزایش دهیم.

بغدادی گفت: نظرآباد همچنین با سطح زیرکشت چهار هزار و ۵۰۰ هکتاری جو و ۲۹۱ هکتاری کلزا، توانسته حدود ۷۰ درصد از تولید استان البرز در اقلام یاد شده را تامین کند.

در سال زراعی جاری هشت هزار و ۶۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی استان زیر کشت محصول استراتژیک گندم قرار گرفته که پنج هزار و ۳۰۰ هکتار از این اراضی در شهرستان نظرآباد قرار دارد.

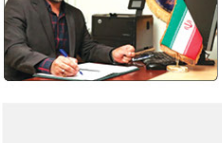

سرهنگ ملکی خبر داد:

دستگیری یک کلاهبردار حرفه‌ایِ تحت تعقیب در فردیس

فرمانده انتظامی فردیس از دستگیری یک کلاهبردار حرفهای سایت دیوار که از سوی پلیس و مرجع قضایی ۱۱ استان تحت تعقیب بود در این شهرستان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا: سرهنگ کامران ملکی با اعلام این خبر بیان کرد: دریی ارجاع پرونده یک فقره کلاهبرداری به ارزش ۲ میلیارد ریال به کلانتری ۱۲ اهری، بررسی موضوع در دستور کار ماموران قرار گرفت.

وی افزود: بررسی‌های اولیه ماموران مشخص کرد که مالباخته مقداری طلا به ارزش ۲ میلیارد ریال را از طریق سایت دیوار آگهی کرده و شخص کلاهبردار با چرب زبانی و اقدامات متقابله اقدام به ارائه چک جعلی کرده و پس از خرید طلاها متواری شده است.

فرمانده انتظامی شهرستان فردیس اظهار کرد: در ادامه تحقیقات ماموران با انجام اقدامات اطلاعاتی مخفیگاه متهم را شناسایی و در یک عملیات غافلگیرانه او را در حین کلاهبرداری دستگیر کردند.

این مقام انتظامی با اشاره به تحت تعقیب بودن متهم از سوی پلیس و مراجع قضایی ۱۱ استان کشور به جرم کلاهبرداری، گفت: تلاش ماموران برای شناسایی سایر مالباختگان احتمالی ادامه دارد.

سرهنگ ملکی در پایان از شهروندان درخواست کرد در خریدهای اینترنتی، به هیچ وجه قبل از دریافت وجه کالاهای فروشی را در اختیار خریدار قرار ندهند.

نیکوکاران ۳۴۰ میلیارد تومان به نیازمندان البرز کمک کردند

معاون توسعه مشارکت های مردمی کمیته امداد امام خمینی(ره) البرز گفت: ۳۹۰ مرکز نیکوکاری این استان از ابتدای امسال تاکنون مبلغ ۳۴۰ میلیارد تومان به نیازمندان کمک کردند.

به گزارش پیام آشنا: رضا لشینی افزود: مراکز نیکوکاری پایگاه‌های مردمی توسعه خیر و احسان در سطح استان البرز هستند که ضمن برقراری ارتباط با خیران و با بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های محلی به مددجویان کمیته امداد امام (ره) البرز و سایر نیازمندان در زمینه‌های معیشتی خدمت‌رسانی می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه توسعه ابعاد اجتماعی و مردمی از جمله اهداف اصلی این نهاد است گفت: ارایه خدمات متنوع اجتماعی به محرومان، متناسب با نوع فعالیت هر مرکز نیکوکاری و همچنین ارایه خدمات معیشتی در زمینه‌های مسکن، جهیزیه، درمان، اشتغال و اعطای سبد کالا به مددجویان و نیازمندان با استفاده از ظرفیت خیران و نیکوکاران مجموعه‌ای از فعالیت‌های خیر و احسان در این مراکز را تشکیل می‌دهد.

لشینی افزود: از تمام خیرین دعوت می‌شود با کمک‌های خیرخواهانه خود از طریق مراجعه به ۱۳ دفتر کمیته امداد امام خمینی (ره) ۳۹۲ مرکز نیکوکاری در سطح استان و یا واریز به شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۷۹۵۰۰۳۰۵۸۰ نزد صندوق امداد ولایت، نیازمندان را یاری کنند.

خطیب‌زاده اعلام کرد

قطار مذاکرات از ریل خارج نشده است

سخنگوی وزارت امور خارجه در مورد مذاکرات وین گفت: ما همچنان در مسیر دیپلماسی حرکت می کنیم و این قطار علی‌رغم بدعهدی آمریکا از ریل خود خارج نشده است.

به گزارش پیام آشنا: سعید خطیب زاده، دیروز در نشست هفتگی خود با خبرنگاران داخلی و خارجی در پاسخ به سوال ایسنا در مورد آخرین وضعیت کشتی های توقیف شده یونانی در ایران به خاطر تخلف صورت گرفته از سوی آنها و همچنین محموله توقیف شده ایران از سوی دولت آتن و حکم دادگاه یونانی در این ارتباط اظهار کرد: مراحل قضایی نفرتکش‌های یونانی در محل طی می‌شود. دولت یونان از طریق وکلا تلاش کرده مستندات لازم را آماده کند برای این که فرآیند آزادسازی کشتی‌ها انجام شود.

وی ادامه داد: به دولت یونان توصیه کردیم از ظرفیت‌های قانونی استفاده لازم را داشته باشند و اطمینان داریم این موضوع، مسیر خود را از مسیر قانونی و قضایی طی خواهد کرد.

وی با بیان این که امیدواریم در عمل شاهد آزادسازی محموله نفتی متعلق به مردم ایران در یونان باشیم، تصریح کرد: مطمئن هستیم مسیری که پیش خواهد رفت، حفظ روابط دوجانبه و مصون بودن این رابطه از دخالت عمل سوم(ایالات متحده) است.

وی همچنین گفت: آخر هفته میزبان آقای لاوروف وزیر خارجه روسیه خواهیم بود.

خطیب‌زاده همچنین در این نشست در پاسخ به سوال خبرنگار دیگری در ارتباط با شایعات مطرح شده در فضای مجازی مبنی بر استعفای علی باقری مذاکره کننده ارشد ایران در جریان مذاکرات وین اظهار کرد: کلیه کارها و اقدامات در درون وزارت خارجه در حال انجام است و مذاکره‌کنندگان ما بی‌توجه به برخی از شایعات که با هدف ساخته می‌شود کار خود را می‌کنند.

خطیب‌زاده همچنین در پاسخ به پرسش دیگری در مورد آخرین روند مذاکرات وین با توجه به گفت‌وگوی تلفنی حسین امیرعبداللهیان و جوزپ بورل مسئول سیاست خارجه اتحادیه اروپا در روز شنبه گفت: ما همچنان در مسیر دیپلماسی حرکت می‌کنیم و به رغم تمامی بدعهدی‌های آمریکا و ادامه مسیر ترامپ از سوی دولت آمریکا این قطار هنوز از ریل خود خارج نشده است و اگر اکنون در این نقطه قرار داریم به خاطر این است که آمریکا در سال ۲۰۱۸ به صورت یک طرفه و غیرقانونی از برجام خارج شد و سیاست فشار حداکثری را اعمال کرد. سیاستی که به تعبیر خودشان به یک شکست مفتضحانه منجر شده است.

وی با بیان اینکه امیدواریم طرف آمریکایی به مسیری که نتیجه آن امضای توافق است برگردد، خاطر نشان کرد: ما برای حصول یک توافق خوب، پایدار و موثر آماده‌ای داریم و همه زمینه‌ها را نیز برای رسیدن به آن آماده می‌داریم.

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در پاسخ به سوال دیگری در خصوص تحریم‌های تازه آمریکا علیه ایران علیرغم ادعاهای مقامات این کشور مبنی بر تلاش جهت رسیدن به توافق با ایران و رفع تحریم‌ها گفت: سیاست یک بام و دو هوای واشنگتن سال‌هاست برای همه روشن شده است. از یک طرف اظهارات مقامات کنونی آمریکا را می‌شنویم که می‌گویند می‌خواهند خط و انشعابات دولت ترامپ را جبران کنند حقوق بین‌الملل را رعایت کنند و کنشگر مسئولی در نظام بین‌الملل باشند ولی از طرف دیگر در عمل همان سیاست‌های شکست خورده دولت ترامپ را اشاعه هستیم و آن رفتارهای قانون گریزانه ادامه دارد. تنها چیزی که می‌توان در این ارتباط گفت همان ضرب‌المثل معروف فارسی است که قسم حضرت عباس را باور کنیم یا دم خروس؟!

خطیب‌زاده خاطر نشان کرد: این گونه رفتارها از سوی آمریکا باعث افزایش بی‌اعتمادی جامعه جهانی به این کشور شده و ما هم به خاطر همه این دلایل باید مراقب منافع و حقوق مردم بزرگ ایران باشیم.

خبر

چرا مجلس مصوبات شورای فضای مجازی را از صلاحیت دیوان خارج کرد؟

نایب رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس به ارائه توضیحاتی درباره مصوبه مجلس پرداخت که طبق آن رسیدگی به مصوبات شورای عالی فضای مجازی و شورای عالی انقلاب فرهنگی از شمول حکم قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری خارج می‌شود.

به گزارش پیام آشنا: حسن نوروزی اظهار کرد: این مصوبه مجلس ناظر به بندهای ۱ و ۲ اصل ۱۱۰ قانون اساسی به تصویب رسیده است که در این دو بند تعیین سیاست‌های کلی نظام پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام و همچنین نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام از وظایف و اختیارات مقام معظم رهبری است. وی افزود: با توجه به اینکه اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی را رهبری تعیین می‌کنند، نظارت بر آن‌ها هم بر عهده خودشان است. لذا طبق اصل ۱۱۰ قانون اساسی ما حق ورود به جایی که برای مجلس است را نداریم.

نایب رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس گفت: وقتی رهبری شورای عالی فضای مجازی و شورای عالی انقلاب فرهنگی را تعیین می‌کنند ما حق ورود نداشتیم که به یک قاضی اجازه دهیم به مصوبات این دو شورا ورود کند. همین موضوع هم در جلسه روز گذشته مجلس در قالب اخطاری مورد بحث قرار گرفت و رئیس مجلس هم بر آن صحه گذاشت که ما طبق اصل ۱۱۰ قانون اساسی حق ورود به آن نداریم.

نوروزی در پایان و در جمع‌بندی توضیح داد: پیش از این هم رسیدگی به مصوبات شورای عالی فضای مجازی و شورای عالی انقلاب فرهنگی تحت صلاحیت دیوان عدالت اداری نبود. ما اکنون این موضوع را در جریان بررسی طرح اصلاح قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به صورت مکتوب در قانون آوردیم.

یادداشت

پشت پرده حمله به عبادتگاه هندوها در کابل

حمله افراد مسلح به یک معبد هندوها در کابل نشان داد طالبان نیز در برقراری امنیت با همان معضلات و چالش‌هایی روبه‌رو هستند که پیش از این دولت جمهوری در افغانستان آن را تجربه کرده بود.

بر این اساس هر چند بنابر آمارهای رسمی ارائه شده از سوی طالبان تنها سه نفر(یک هندو، یک طالب و یکی از مهاجمان) در این درگیری کشته شده‌اند، اما با توجه به سانسور خبری شدید طالبان و همچنین حجم و شدت درگیری که بنابر برخی نقل‌قول‌ها ۶ ساعت به طول انجامید، قطعاً می‌توان این رخداد را با حمله دو سال پیش به معبد هندوها در کابل قابل قیاس دانست؛ حملهای که در آن دست‌کم ۲۶ هندو کشته و دهها هندو زخمی شدند. اما در زمینه انگیزه و اهداف پشت پرده موجود در حمله اخیر به عبادتگاه هندوها می‌توان به سه موضوع اساسی اشاره کرد.

۱- آشکار ساختن ضعف‌های امنیتی و سیاسی طالبان؛ در این راستا از ابتدای سلطه طالبان شهرهای بزرگ افغانستان و به‌ویژه کابل هدف حملات و انفجارهایی بوده که در اغلب آن‌ها اقلیت‌های قومی و مذهبی در کانون حملات قرار داشته‌اند. هدف قرار گرفتن اقلیت‌ها علاوه بر نمایش ناتوانی طالبان، می‌تواند زمینه‌ساز گسترش نارضایتی اقلیت‌ها از گروهی باشد که نه تنها آن‌ها را در ساختارهای سیاسی به حاشیه رانده‌اند، بلکه حتی در تأمین ابتدایی‌ترین حق آن‌ها یعنی امنیت نیز عاجز مانده‌اند.

۲- جنگ نیابتی پاکستان و هند؛ مقارن شدن حملات به عبادتگاه هندوها با سفر اخیر هیئت سیاسی دهلی‌نو به کابل این گمانه‌زنی را تقویت کرده که این اقدام حرکتی در راستای بازداشتن طالبان از نزدیکی با هند بوده است. طالبان در سلطه چند ماهه خود بر افغانستان نشان داده بیش و پیش از آنکه به‌دنبال تشکیل یک دولت ایدئولوژیک و یا متکی بر دیدگاه‌های اسلام‌گرایانه باشد، به دنبال دستیابی به خواسته‌های ملی‌گرایانه و به‌ویژه در محدوده ملی‌گرایی پشتونیسم بوده است. این موضوع با انگیزه‌ها و اهداف پاکستان در حمایت از طالبان طی دهه‌های اخیر فاصله زیادی دارد چرا که اسلام‌آباد با حمایت از تشکیل یک دولت مبتنی بر انگیزه‌های اسلام‌گرایانه، از یکسو به دنبال کمرنگ شدن مشکلات مرزی با افغانستان بر سر پشتونستان بود و از سوی دیگر به تقویت موقعیت خود در برابر هند می‌اندیشید. با این همه، عملکرد اخیر طالبان در جهتی کاملا متفاوت قرار گرفته است. چنان که در سفر اخیر مقامات سیاسی هند به کابل، طالبان نه تنها از آن‌ها با آغوش باز استقبال کردند، بلکه حتی ملایعقوب، وزیر دفاع طالبان از امکان برقراری همکاری‌های نظامی میان دو طرف سخن گفت. در این موقعیت، بازی طالبان با کارت هند زنگ خطر را در اسلام‌آباد به صدا درآورده است. با توجه به پیشینه روابط نزدیک پاکستان با گروه‌های اسلام‌گرای تندرو و به‌خصوص سابقه ارتباطی ارتش پاکستان با این گروه‌ها، دور از ذهن نخواهد بود که مقامات سیاسی و نظامی اسلام‌آباد در تحریک و یا حتی برنامه‌ریزی حمله این گروه‌ها به معبد هندوها در کابل دخیل باشند.

۳- عملکرد و اقدامات تحریک‌آمیز دولت هند؛ همان‌طور که در بیانیه داعش برای به عهده گرفتن مسئولیت این حمله تأکید شده، ظاهرا این حمله در پاسخ به توهین سیاستمداران حزب حاکم هند به مقدسات مسلمانان انجام گرفته است. در واقع مدت‌هاست اقدامات و عملکرد دولت هند در قبال مسلمانان این نگرانی را به‌وجود آورده که جوانان سرخورده مسلمان این کشور به سوی گروه‌های افراط گرایی چون داعش جذب شوند. روشن شدن این موضوع که عامل انتحاری حمله خونین دو سال پیش به معبد هندوها در کابل یک هندی مسلمان بوده، بر این نگرانی‌ها صحه می‌گذارد. با این حال، حمله اخیر و اعلام انگیزه آن نشان داد تداوم اقدامات اسلام‌ستیزانه و تهاجمی دولت هند در قبال مسلمانان هند می‌تواند بستر مناسبی برای رشد افراط گرایی در میان مسلمانان این کشور فراهم سازد.

میراحمد رضامشرف
تحلیلگر مسائل افغانستان
Alborz.payam@gmail.com